

Dr František Tomášek

Ze školy do života

Drahá dívko!

Školo, sbohem! Ve chvíli, kdy řekneš tato slova, začneš si uvědomovat, že se loučíš nejen se školními lavicemi, ale také s bezstarostným dětstvím. Přestáváš býti dítětem, dospíváš v dívku a čekají tě vážné úkoly v životě. Den ze dne budeš více poznávat, že jsi vstoupila do školy nejtěžší, do tvrdé školy života. Tam tě čekají úkoly nejobtížnější. Chceš je jistě rozřešit dobře. Proto přijmi ode mne tyto řádky. Nejen je čti, ale také se nad nimi hluboce zamysli a podle nich vždy jednej. Tak se uchráníš nebezpečných omylů a projdeš nejtěžší školou života šťastně.

V Olomouci 8. května 1946

Dr. František Tomášek, Olomouc, Komenského 6/II.

1. Jen se bavit a líbit?

„Slečno, jen jednou jste mladá, hleďte, ať máte něco ze života! Pojd'te mezi nás, musíte být jako ostatní! Už nejste dítětem, máte přece právo na život! Mládí se musí užít, mládí se musí vybouřit! Dokud jste mladá, jste vzácná, až budete starší, už si vás nikdo ani nevšimne! Nezmeškejte svůj čas, mládí rychle odkvete...“ Tak a podobně budou tě

mnozí vábit a budou hledět ti namluvit, jako bys byla na světě jen k tomu, abys co nejvíce užila toho, co hoví tvému tělu. V tom již mnoho dívek hledalo své štěstí. Tak krásně si to představovaly, ale dopadlo to velmi smutně...

Ano, jen jednou jsi mladá a proto prožij správně své jediné mládí, abys nemusila někdy se slzou v oku bolně zazpívat: „Mladost, o moje mladost, jak jsem tě utratil, jako by byl kámen do voděnky hodil. Ten kámen ve vodě ještě se obrátí, ale moje mladost nikdy se nevrátí...“

2. Dostáváš se do rozkvětu mládí, máš být nejkrásnějším květem církve a národa.

Někdo navštívil koncem května svého známého na venkově. Podíval se oknem do pěkně upravené zahrady s ovocnými stromy a řekl: „Jak krásná zahrada, to bude ovoce!“ Slyší však smutnou odpověď: „Ovoce? Letos nebude žádné. Když všechno bylo v plném, nádherném květu, přišel noční mráz a všechny květy spálil.“

Dostáváš se do rozkvětu svých dívčích let. Nedej Bůh, aby mráz špatnosti spálil květ tvého čistého mladistvého srdce. Kolikrát se již stalo, že do rukou dívky se dostala jediná špatná kniha, šla na jediný špatný film, navštívila nebezpečnou zábavu, dovolila si jedinou pozdní toulku, hříšnou známost a jako mrazem byl spálen květ dívčí nevinnosti...

Jen tehdy budeš šťastnou ve svém mládí i v budoucím životě, když květ svého mládí zachováš

čistý, neporušený. Jen zbožné, čisté mládí je šťastné, je základem šťastné budoucnosti a zárukou šťastné věčnosti. Pamatuj také vždy na to, že jsi květem církve i národa. Jaké jste vy, takový bude u nás lid v církvi a takový bude i národ. Jak mnoho záleží právě na vás, vždyť ve vás je kolébka naší budoucnosti. Ruka, která hýbe kolébkou, hýbe světem. Významně praví básník Dante: „Ó ženo, jsi tak veliká a takovou máš cenu!“ (Ráj, zpěv XXXIII).

3. Na jezeře Genesaretském.

V duchu tě vidím, kterak se vydáváš do vlnobití životního boje. Dopluješ do přístavu, když ne životního, tedy aspoň věčného štěstí?

Vzpomeň, kterak se jednou plavili apoštolové se svým Mistrem na jezeře Genesaretském. Kristus jako člověk podlehl únavě a usnul. Pojednou se přihnala prudká bouře. Vlny hrozily pohltit loďčku. Zděšení apoštolé probouzejí svého Mistra a volají: „Pane, zachraň nás, hyneme! I dí jim Ježíš: Co se bojíte, vy malověrní? Potom vstal a přikázal větrům i moři a bylo velké ticho.“ (Mat. 8, 25—26).

4. V rozbouřených vlnách dospívání.

Teď se dostáváš do rozbouřených vln svého duševního a tělesného dospívání. Přestáváš být dítětem. Svým smýšlením a také i svým tělem stala ses dospívající dívkou s novými starostmi a s novými zájmy, kterých jsi dříve neznala. Je smutný

pohled na ty, které v těchto rozbouřených vlnách svého dospívání hynou. Jsou to obyčejně takové, kterým chybí Ježíš Kristus. *Měj proto na rozbouřených vlnách svého dospívání a životního zápasu v lodičce svého mladého života po boku Pána Ježíše. On vstupuje do lodičky tvého života při každém hodném svatém přijímání.* Čím více budou na tebe dorážet nebezpečné vlny, ať od těla, světa nebo od zlého ducha, tím vroucněji se přimkni ke Spasiteli, tím častěji přistupuj k svatému přijímání. On ti řekne: „Co se bojíš, malověrná? Když já jsem s tebou, nemusíš se bát, já ti nedám zahynout. Vždyť já jsem s tebou, já, tvůj Spasitel.“

Nevyhledávej však příležitosti k hříchu! Kdo miluje nebezpečí, zahyne v něm. V těžkých chvílích pokušení si říkej: „Hříchu, nedotýkej se mne, jsem Boží! Pane Ježíši, Ty jsi můj a já jsem tvá“. Miluj Boha z celého srdce a pak se nemusíš ničeho bát. I to, co bude pro tebe bolestné, obrátí Bůh nakonec k dobrému. Neboť Písmo svaté praví: „Těm, kteří Boha milují, všechno pomáhá k dobrému.“ (Řím. 8, 28). „Co sešle Bůh, nes tiše a ráda a ptej se, co chce od tebe. On nemíní tě sužovat, on křížem vodí do nebe.“ Po svatém přijímání zůstává s tebou Ježíš Kristus se svým svátostným tělem tak dlouho, dokud nejsou způsoby chleba stráveny, t. j. asi 10—15 minut. Jako Bůh však zůstává ve tvé duši tak dlouho, dokud se nedopustíš těžkého hříchu. *Každým svatým přijímáním tvou duši posílí, aby sis vždy zachovala své největší bohatství: milost posvěcující, katolickou víru a mravní čistotu.*

5. Zachovej si vždy milost posvěcující!

1. Největší dar Boží.

Ještě nikdo nemohl na světě trvale si říkat: „Jsem tak šťasten, že mi vůbec nic neschází. Bůh to již tak zařídil, že člověka na světě nic trvale neuspokojí, poněvadž jsme stvořeni pro to, co oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani na srdce lidské nevstoupilo, jsme stvořeni pro věčnou radost v nebi. Stvořil jsi nás, Bože, pro sebe a nepokojné je srdce naše, dokud nespočine v Tobě“, napsal již svatý Augustin († 430).

Do nebe přijde jen ten, kdo je v okamžiku smrti pro nebe posvěcen, kdo je svatý. Nikdo se však nemůže sám vlastní mocí pro nebe posvětit. Pro nebe tě posvětil Duch svatý při svatém křtu. Tomu posvěcení od Ducha svatého říkáme milost posvěcující. Říkáme milost, poněvadž je to nezasloužený dar od Boha. Tuto milost nám zasloužil Ježíš Kristus smrtí na kříži a Duch svatý ji rozdává. Milost posvěcující je největší dar Boží, poněvadž dává člověku právo na nebe.

Hleď si vždy zachovat milost posvěcující. Nikdy se nedopouštěj těžkého hříchu, neboť i jediným těžkým hříchem bys ji ztratila. Kdo byl tak nešťasten, že se dopustil těžkého hříchu, ztrácí tím milost posvěcující, má ihned toho hříchu litovat z lásky k Bohu a má toužit po svaté zpovědi. Abys měla takovou lítost, vzbud' v sobě odpor k hříchu a vzpomeň si: „Byla jsem tak nevděčná k Tobě, dobrotivý Bože, k Tobě Pane Ježíši, který jsi tolik trpěl

za mne na kříži.“ Také můžeš říkat slova lítosti: „Můj Ježíši, milosrdenství“. Lítost z lásky k Bohu se jmenuje dokonalá. Zároveň máš nejen toužit po svaté zpovědi, ale také pokud možno co nejdříve ji vykonat. Kdo lituje těžkého hříchu z lásky k Bohu a touží po sv. zpovědi, má ten hřích odpuštěn ihned, ještě před svatou zpovědí, je však povinen se z něho ještě vyzpovídat. Kdyby se stalo, že náhle umíráš a už se nemůžeš vyzpovídat, pak stačí k úplnému odpuštění i těžkého hříchu dokonalá lítost (z lásky k Bohu) s touhou po sv. zpovědi. Zvykni si proto vzbuzovat dokonalou lítost nad svými hříchy každý večer, poněvadž nevíš ,zda-li se dočkáš rána.

Kdo by byl tak zatvrzelý v těžkém hříchu, že by ho nelitoval z lásky k Bohu ani při umírání, pak by ovšem zůstal po smrti navždy od Boha odvrácen a byl by od něho navždy zavržen. Takový nešťastník ve své zaslepenosti se vlastně zavrhuje sám.

2. Rosteš v milosti posvěcující?

Hleď si nejen vždy milost posvěcující zachovat, ale také se přičiňuj o to, aby jí ve tvé duši přibývalo: dobrými skutky, modlitbou, mší svatou a zvláště svatým přijímáním. Čím více máš milosti posvěcující, tím budeš šťastnější, spokojenější, radostnější, tím více ti bude Bůh žehnat a tím větší odměna tě čeká v nebi. Tvoje největší bohatství: milost posvěcující! Aby sis vždy zachovala toto své největší bohatství — milost posvěcující, pevně si umiň:

1. *Ani jeden den bez modlitby!* Ráno vzbud' dobrý úmysl, že chceš všechno po celý den konat z lás-

ky k Bohu. Večer vždy zpytuj svědomí a vzbud' dokonalou lítost nad hříchy s dobrým předsevzetím pro příští den. Každé ráno i večer pros Pannu Marii vroucí modlitbou „Zdrávas...“, aby ti pomáhala vždy zachovat milost posvěcující.

2. *Ani jednu neděli a zasvěcený svátek bez mše svaté!* Buď zbožně každou neděli a zasvěcený svátek na celé mši svaté. Při mši svaté se za nás obětuje Otci nebeskému Ježíš Kristus, stává se naší obětí a jemu předkládá naše modlitby. To má neskonale větší cenu, než celé dny modliteb bez mše svaté. Ráda proto pospíchej na mši svatou nejen v neděli a zasvěcený svátek, kdy je to tvoje povinnost, ale pokud možno i ve všední den, zvláště tehdy, když tě něco tíží.

3. *Ani jeden měsíc bez sv. zpovědi a svatého přijímání!* Možná, že jediný měsíc bez svatého přijímání mohl by se ti stát i životem bez Krista a cestou ke zkáze. Pokud můžeš, chod' ještě častěji k svatému přijímání: každou neděli a je-li ti možno i každý den. Ježíš Kristus řekl o sv. přijímání: „Kdo jí mé Tělo a pije mou Krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den poslední“. (Jan 6, 55). Řekl jasně: „Kdo jí...“ Jak často jíš? Každý den. Podobně, pokud možno, denně máš požívat Tělo a Krev Páně. Kdo by však byl tak nedbalý, že by nepřijal Tělo a Krev Páně ani jednou za rok v čase velikonočním — u nás od Popelční středy do svátku Nejsvětější Trojice — ten by měl za to těžký hřích, poněvadž by tím přestoupil důležitý příkaz Krista i církve.

4. *Vykonej denně dobrý skutek a něco si odepři*

z lásky ke Kristu! Když konáš dobrý skutek v mílosti posvěcující, tvoje duše se stává světlejší, krásnější a za takový skutek tě čeká odměna také v nebi, neboť je to skutek pro nebe záslužný. K takovým skutkům tě vybízí Kristus slovy: „Neskládejte si pokladů na zemi, kde rez a mol kazí a kde zloději vykopávají a kradou; ale skládejte sobě poklady v nebi, kde ani rez ani mol nekazí a kde zloději nevykopávají aniž kradou.“ (Mat. 6, 19—20). Když se v něčem přemůžeš, anebo si něco odepřeš z lásky ke Kristu, tím nejen posílíš svou vůli k dobrému, ale můžeš si tak již na světě vytrpět mnoho trestů za své hříchy. Čím více vytrpíš z lásky ke Kristu, tím více se můžeš těšit již jen na odměnu po smrti v nebi.

5. *Chraň se toho, co by bylo pro tvou duši nebezpečné!* Stýkej se, pokud možno, jen s hodnými lidmi, chod' jen do slušné společnosti, čti jen dobré časopisy a knihy, chod' jen na slušné filmy a slušná představení divadelní. Vyhní se zavčas všemu, co by tvé duši bylo nebezpečné. „Bděte a modlete se, abyste se nedostali do pokušení“, řekl Pán Ježíš. (Mat. 26, 41). Buď proto vždy a všude bdělá a opatrná.

6. Zachovej si vždy katolickou víru!

1. Ježíš Kristus založil církev toliko jednu!

Snad od někoho uslyšíš, že prý je vedlejší, má-li někdo víru čili nic. Hlavní prý je, aby byl řádným, poctivým člověkem. Stačí to? Nestačí, neboť Ježíš Kristus řekl: „Kdo věří ve mne, má život věčný. . . . Kdo neuvěří, bude zavržen.“ (Jan 6, 47— Mar. 16, 16).

Jiný snad ti zase řekne, že člověk sice nemá žít bez víry jako zvíře, ale ať prý je mu ponecháno, aby si zvolil církev, která se mu líbí. Založil Ježíš Kristus opravdu několik církví na výběr? Nikoliv! Založil církev pouze jednu! To víme z jeho slov, která řekl apoštolu Petrovi: „Ty jsi Petr (to je skála) a na té skále vzdělám církev svou a brány pekelné ji nepřemohou. Tobě dám klíče království nebeského: cokoli svážeš na zemi, bude svázáno i na nebi; a cokoli rozvážeš na zemi, bude rozvázáno i na nebi. Pas beránky mé!“ (Mat. 16, 18—19. Jan 21, 15—17).

Kdyby Kristus byl řekl: „...vzdělám církve své...“, pak by ovšem byl založil několik církví na výběr. On však jasně řekl: „...vzdělám církev svou...“ A tuto svou jedinou církev založil na apoštolu Petrovi. To znamená, že apoštola sv. Petra ustanovil za nejvyššího správce v církvi, za nejvyšší hlavu církve. Teď je na jeho místě římský papež, poněvadž apoštol sv. Petr zemřel jako římský biskup v městě Římě. Tedy jen ta církev může být od Ježíše Krista, která poslouchá nástupce apoštola Petra, římského papeže. A to jest jen církev katolická, která je pro všechny lidi, národy a časy až do konce světa. Je proto samozřejmé, že církev má i svůj mezinárodní jazyk a tím je latina. Považuj to za svou čest, abys znala z latiny aspoň něco z toho, co kněz zpívá při mši svaté.

Bud' vděčnou za to, že ses narodila v církvi katolické a také podle toho žij, církev katolickou ochotně poslouchej! Církev katolická vede bezpečně

a jistě k spasení, poněvadž Kristus slíbil apoštolům a jejich nástupcům: „Já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa.“ (Mat. 28, 20). To znamená, že v církvi katolické učí vlastně sám Ježíš Kristus. Také slíbil své církvi Ducha svatého: „Budu prositi Otce a jiného Utěšitele dá vám, aby s vámi zůstával na věky, Ducha pravdy.“ (Jan 14, 16—17).

2. Podle víry katolické vždy žij, v ní se vzdělávej a jiné k ní přiváděj!

Ničím, za nic na světě, ani nejlákavějšími vdavkami se nenechej strhnout k odpadu od církve katolické. Vzpomeň na řadu mučednic a mučedníků, kteří raději vykřváceli, než by se nechali svést k odpadu od církve katolické.

Hleď co nejlépe poznat svou katolickou víru! Proto se v katolické víře pilně vzdělávej pozorným posloucháním kázání a náboženských přednášek, četbou náboženských knih, zvláště Písma svatého, životopisů svatých a církevních dějin. Čti však jen takové Písmo svaté, které je vydáno se schválením církevním a s vysvětlivkami, neboť jen takové vydání Písma svatého je katolické. Také odbírej a čti náboženské časopisy, přihlas se do náboženského sdružení a zúčastňuj se duchovních cvičení neboli exercicií. Katolická víra je velký dar, veliká milost Boží. Proto každé ráno i večer pros Pannu Marii vroucí modlitbou „Zdrávas“, aby ti pomáhala vždy zachovat pevnou katolickou víru.

K své katolické víře se také vždy hrdě hlas! Zmužilé vyznání víry budí úctu u lidí a zajišťuje

Boží odplatu. Ježíš Kristus pravil o vyznání víry: „Každého tedy, kdo mne vyzná před lidmi, vyznám i já před Otcem svým, jenž je v nebesích.“ (Mat. 10, 32---33).

Až jednou přistoupíš k volbám, použij tak volebního lístku, aby to bylo k blahu tvé katolické víry a katolického lidu! Je to věc tvého svědomí. Ať také výzdoba tvého bytu je katolická: posvěcený kříž, obraz Ježíše Krista a Panny Marie, kříženko se svěcenou vodou.

Nejen sama zůstaň vždy věrnou katolické církvi, ale i jiné k ní přiváděj! K tomu tě zvláště povolal a posílil Duch svatý při svatém biřmování. Jako katolická křesťanka nejen žij, ale také umírej! Kdybys tedy nebezpečně onemocněla, zavčas si zavolej kněze, aby ses mohla ještě vyzpovídat, přijmouti Tělo Páně, svaté pomazání a apoštolské požehnání spojené s plnomocnými odpustky pro případ smrti. Uděláš dobrý skutek, když i jiného těžce nemocného připravíš k zaopatření a zavoláš mu kněze.

7. Zachovej si vždy mravní čistotu!

1. Jsi živý chrám Boží!

Krásný je pohled na bělostný květ lilie. Ještě krásnější je pohled na dívku, která je mravně čistá. Víš, co je mravní čistota a znáš její cenu? Naše chrámy jsou budovy posvátné, neboť jsou posvěceny pro služby Boží a přebývá v nich Ježíš Kristus v nejsvětější svátosti ~~altáři~~ altáří. Podobně i tvé

tělo je něčím posvátným, je opravdu živým chrámem Božím. Tvé tělo se stalo živým chrámem Božím při sv. křtu. Proto praví Písmo svaté: „Nevíte, že jste chrámem Božím a že Duch svatý přebývá ve vás? Kdo kazí chrám Boží, toho zkazí Bůh. Neboť chrám Boží je svatý a tím jste vy.“ (I. Kor. 3, 16—17). K celému svému tělu se proto vždy chovej s posvátnou úctou!

2. „Nesesmilníš!“

Abychom se vždy chovali k svému tělu s úctou, vložil nám Bůh do duše posvátný cit, kterému říkáme stud. Tento posvátný cit studu žádá, aby některé části našeho těla byly zakryty. Části (neboli ústrojí) tvého těla, které mají býti zakryty jsou ony, které Bůh tak zařídil, aby mohly sloužit k vývinu, ke zrození a ke kojení dítěte.

Je to velmi smutné, že právě těmto částem těla se někteří lidé, dokonce i děvčata, smějí nebo o nich sprostě mluví. Takoví jsou hloupí, poněvadž se smějí čemu nerozumějí, anebo jsou sprostí, zkažení. S takovými vůbec ani nemluv, poněvadž by mohli zkazit i tebe. Žádná z vás není jistě ani hloupá ani sprostá, proto se tomu smát nebude ani nebude o tom sprostě mluvit.

Ted', když dorůstáš, musíš vědět, že i toto ústrojí stvořil Pán Bůh a chce, aby se vyvíjelo a dospívalo. Je třeba, abys byla i o tom správně poučena. Když se poučuješ o těchto věcech vážně s čistým úmyslem a z čistého pramene, pak můžeš také zdravě a správně žít. Pramenem čistého poučení

může býti hodná, rozumná maminka, zpovědník, svědomitá učitelka, vychovatelka, svědomitá lékařka nebo lékař nebo dobrá kniha. Jako prudkého jedu se však varuj takových kamarádek, knih a lidí, kteří o těchto věcech poučují zcela nesprávně a velmi zhoubně.

Toto ústrojí je jako pramen nového lidského života. Šestým a devátým přikázáním chrání Pán Bůh tento pramen před znečištěním, před hříchem.

Toto ústrojí vždy slušně zahalujeme, jednak z úcty a hlavně proto, aby nebylo nikomu dráždidlem ke hříchu, neboť po hříchu prvotném jsme více nakloněni ke zlému než k dobrému. Jen ti mají právo používatí tohoto důležitého ústrojí způsobem jaký určil Bůh, které k tomu posvětil platným sv. manželstvím. Kdo není v platném sv. manželství, má nechávat toto ústrojí v úplném klidu a ničím je nedráždit, ani zbytečnou myšlenkou, zbytečným pohledem, zbytečným dotekem, zbytečným obnažováním anebo skutkem. Pro ty, kteří nejsou v platném sv. manželství, ale žijí ve stavu svobodném, platí tato pravidla:

Není hříchem, co se děje z nutné potřeby, na př. pro očištění těla, pro léčení anebo když někdo myslí na tyto věci při vážném poučení. Rovněž není hříchem, kdyby někdo cítil tělesné podráždění ačkoliv to nechtěl a ničím si to nezavinil. Má však v takovém případě obrátit pozornost k něčemu jinému nebo se pomodlit, aby mu Pán Bůh pomáhal přemáhat pokušení. Člověk má své pudy ovládat a nemá jíti za nimi slepě jako zvíře.

Bylo by lehkým hříchem proti studu (stydlivosti). kdyby někdo zbytečně, ze zvědavosti anebo z lehkomyšlnosti se oddával takovým myšlenkám, tak by pohlížel, mluvil, zpíval, kreslil, psal, četl, se dotýkal, se obnažoval, se choval k sobě anebo k jiným, že by tím sobě anebo jiným zavinil malé tělesné podráždění. Bylo by to nestydaté. V takovém případě má toho zanechat, aby podráždění přestalo. Kdyby toho zavčas nezanechal, pak by snadno z toho mohl býti i těžký hřích proti mravní čistotě.

Bylo by však těžkým hříchem proti mravní čistotě, kdyby někdo se oddával takovým myšlenkám, tak by pohlížel, mluvil, zpíval, kreslil, psal, četl, se dotýkal, se obnažoval, se choval k sobě anebo k jiným jen proto, aby se tělesně dráždil. Bylo by to nepočetné neboli nemravné. Takové hříchy škodí nejen na duši, ale také na zdraví.

3. Jen čisté mládí je krásné a šťastné.

Kdo žije mravně čistě, může býti vždy veselý, spokojený, šťastný, je milý nejen lidem, ale zvláště Pánu Bohu. Sám Pán Ježíš řekl: „Blahoslavení čistého srdce, neboť oni Boha viděti budou.“ (Mat. 5, 8). Blahoslavení, to znamená nevýslovně šťastní, zvláště na věčnosti v nebi. Takoví následují Beránka Božího, kam jde a zpívají mu píseň novou, kterou dovede zpívat jen ten, kdo si zachoval neporušenou mravní čistotu.

Chceš si jistě vždy zachovat neporušenou mravní čistotu. Když se nevdáš, tedy panenskou čistotu

po celý život, vdáš-li se, tedy panenskou čistotu až do manželství a pak čistotu manželskou (t. j. chránit se hříchů proti manželství). Říká se, že panenská čistota je jako zlato a čistota manželská jako stříbro.

Kterými prostředky si zachováš neporušenou mravní čistotu? 1. Zachovej si vždy stud! Ať proto jsou sukně aspoň po kolena, ať šaty nejsou zcela průsvitné anebo příliš těsně přiléhavé. Mužských kalhot používá slušná dívka jen z rozumného důvodu a nikoliv jen k tomu, aby se v nich před jinými jen ukazovala. Šortek používá jen slušným způsobem při některých druzích sportu, nikoliv však k cestě vlakem anebo na veřejnou ulici. Ke koupání používá slušná dívka jen takového úboru, který neuráží stud a nechodí se koupat mezi osoby mužské. Ať jsi kdekoliv, buď v zaměstnání nebo jinde, nikdy nestrp, aby některý mužský se s tebou mazlil anebo se tě zbytečně dotýkal. V takovém případě můžeš mu říci, aby laskavě prominul, ale že nejsi utěrkou pro jeho ruce. — 2. Otuzuj své tělo, cvič se v sebepřemáhání! (Denně aspoň jedno sebezapření). — 3. Varuj se všeho, co je pro mravní čistotu nebezpečné! (Proto: nezahálej a buď střídmost v požívání pokrmů! Nenechej si nikde ve společnosti a při zábavě vnutit opojný nápoj, poněvadž to bere chladnou rozvahu a pak je zle! Pozor na oči! Buď opatrnou na četbu! Do tance se příliš nežeň! Nikdy nejdi na taneční zábavu v adventě anebo v postě. Tančí jen slušné tance a slušným způsobem. Odmítni tanec s člověkem, který jej tančí smy-

slně! Tím bys uškodila sobě i jemu. Nevstupuj nikdy do neslušných zábavních místností. Nechoď na neslušné filmy a na neslušná divadelní představení!).
4. Rychle odpírej pokušení! — 5. Důvěrně vzývej Pána Ježíše, Pannu Marii a anděla strážného! —
6. Častěji a pravidelně přistupuj k sv. zpovědi a k sv. přijímání! Alespoň jednou za měsíc! — 7. Pamatuj, že Bůh všechno vidí a že každé chvíli můžeš zemřít!

4. Tvůj drahocenný diamant.

V jižní Africe je bohatá krajina Transval. Tam našly r. 1879 děti třpytný kámen, s nímž si hrály jako s jinými kaménky. Kolemjdoucí cestující zpozoroval u dětí tento lesklý kámen a požádal je, aby mu jej daly. Nějaká sladkost, kterou jim cestující dal, byla jim milejší, než celý ten lesklý kámen. Bez váhání mu jej daly. V Kapském Městě jej ukázal učenému dr. Andersenovi. Ten si kámen důkladně prohlédl a potom řekl: „Šťastný člověče, jste boháčem. Je to vzácný drahokam, diamant!“ Potom kopali na místě, kde onen kámen byl nalezen, hledali a brzy objevili proslulá jihoafrická diamantová ložiska. Bylo tam nashíráno diamantů v úhrnné ceně více miliard. Onen diamant, který daly děti tak lehkomyšlně cizinci, byl předmětem všeobecného obdivu na světové výstavě pařížské. —
Ty máš diamant ještě vzácnější! Je to drahocenný diamant čistoty mravní, opravdu svaté čistoty! Za nic na světě jej nikomu nedávej, za nic na světě, ani za miliardy ne! Raději všechno obětuji, i svůj ži-

vot, ale nikdy si od nikoho nenechej vzít mravní čistotu!

Mravní čistota dává člověku pravou krásu, radost, sílu, spokojenost, zdraví, životní štěstí a hříchy proti mravní čistotě to všechno berou! Pamatuj proto vždy: jen čistá je šťastná a silná!

Zachovej si proto vždy své velké bohatství, svou velkou vznešenost, svou největší ozdobu, svou největší sílu: neporušenou mravní čistotu! „Jen jedno dát ti mohu na cestu: hleď zachovat si pro vždy srdce čisté, toť nad královský trůn i nad láskou.“ (Jar. Vrchlický). „Blahoslavení čistého srdce, neboť oni Boha viděti budou.“ (Mat. 5, 8).

Zbožným a čistým životem se nejlépe připravíš na povolání a stav, který ti určil Bůh a jen tak najdeš své štěstí životní a také věčné.

8. Čím budeš?

1. Již nejsi dítětem.

Na to odpověděla jedna 15letá dívka: „Já bych chtěla zůstat vždy bezstarostným dítětem.“ Při tom se její oči zarosily slzami. Dobře věděla, že již přestává býti dítětem, že dospívá v dívku. Těžko se loučila se svým dětstvím. Jakoby si chtěla postesknout s básníkem: „Ó dětství, moje dětství, pověz mi, kam pospícháš? Prosím tě, neodcházej, zůstaň tak...“ Dále však praví básník: „Vždycky tak nemůže být, život jde dál...“

Vždycky tak nemůže být, život jde dál... Vzpomeň, jak jsi vypadala, když jsi vstoupila po prvé

do školy jako žákyně první třídy. A dnes? Rychle dorůstáš v dívku a zanedlouho bude z tebe dospělá žena. Někdy je ti tak blaze, že bys chtěla jen zpívat a celý svět obejmout. Jindy je ti opět tak smutno, že bys chtěla se hodně vyplakat a k celému světu se obrátit zády, nic vidět a nic slyšet... V takové chvíli se ti zdá, že ti nikdo nerozumí...

Co se to vlastně s tebou děje? Dostáváš se do plného tělesného vývinu, pravidelně přicházejí na tebe některé dny nevolnosti, kdy jsi skleslá, unavená a musíš se šetřit, aby sis neublížila. Některá se při tom i zlobí, proč není raději chlapcem, aby měla pokoj od takových nepříjemností. Na některou přijdou i chvíle takové, že je celá zmatena a neví si rady.

Buď klidná, všechno v tobě najde správný směr a klidnou jistotu, když půjdeš ve svém životě vždy tou cestou, kterou ti ukazuje Bůh svým desaterem. Ve chvílích nejistoty se obrať s každou svou otázkou s důvěrou na svou dobrou maminku anebo na svého zpovědníka. Buď při tom docela otevřenou a upřímnou a oni ti povědí, co potřebuješ vědět. Jejich hlasem mluví k tobě Bůh. Sám Bůh chce, abys nezůstala vždy dítětem, ale dorostla v dívku a v ženu a tak mohla splnit velké úkoly v životě, které on ti uloží v určitém stavu a povolání.

2. Dobře si to rozmysli !

Podívej se na hodinky. Kolik je v nich různých koleček! Jen tehdy mohou hodinky jít, když každé z nich je na správném místě. Jak každé kolečko má

určeno své místo v hodinovém stroji, podobně i Bůh určil každé z vás určitý stav a povolání. Svého věčného cíle — nebe máš dosáhnouti v určitém stavu a povolání. Jen tehdy budeš opravdu šťastnou ve svém životě, když budeš v onom stavu nebo povolání, ke kterému tě určil Bůh. On tě určil k tomu stavu a povolání, k němuž ti dal náklonnost a schopnosti. Povolání je mnoho. Stavy máš otevřeny tři: manželský, řeholní a svobodný ve světě.

Bůh vložil do srdce dívky cit mateřský, t. j. touhu obětovati se pro jiné. Proto jen tehdy je dívka opravdu šťastnou, když se mateřsky obětuje pro jiné buď jako skutečná matka v manželství nebo jako matka ve smyslu duchovním v řeholi anebo zůstane svobodnou ve světě, ale obětuje se pro jiné. Když však se nechce pro nic obětovat a žije pouze pro sebe a pro své osobní záliby (četba, hudba, zpěv, divadlo, kino, psi, kočky, kanárci atd.), bývá nakonec nesnespokojená, rozmrzelá, nešťatná.

V citu mateřském je velikost dívky a ženy, neboť sloužit může jen ten, kdo něco má, kdo může něčím sloužit! Tato ochota jiným sloužit, jiným býti prospěšnou, jiným pomáhat, o jiné pečovat, se projevuje jako přirozený pud již u malého děvčete tím, že se pečlivě stará o svou panenku. Je však velmi důležité, aby dívka a žena svůj mateřský cit ovládala, neboť má sloužit jen tomu, co je správné, šlechetné a mravně dobré. Nikdy nesmí sloužit tomu, co je mravně špatné. Jsou smutné případy, že nejedna dívka se dává zneužít ke všemu, když ji někdo o něco velice prosí, zvláště, když je to někdo,

koho má ráda. V takovém případě jest její mateřský cit a ochota k oběti na scestí. Proto velmi důrazně ti připomínám: nikdy nenechej se vésti v životě jen pouhým citem, nýbrž tím, co ti praví zdravý rozum a svatá víra! Která by toho nedbala a šla by jen za svým citem, ta by mohla velmi smutně a bolestně na to doplatit, a zkazit si celý svůj život!

Modlí se horlivě k Duchu svatému a k Panně Marii jakožto k Matce dobré rady, abys dobře volila svůj stav a povolání. Také se porad' s rodiči, s vychovatelkami a se svým zpovědníkem. A potom: rozmysli si to, rozmysli, na své štěstí dobře pomysli....

3. Stav manželský.

Nejprve si povíme něco o stavu manželském. Stav manželský ustanovil Pán Bůh již v ráji slovy, která řekl prvním lidem: „Rosťte a množte se a naplňte zemi.“ (I. Mojž. 2, 24). Pán Ježíš povýšil tento stav na svátost. Stav manželský je svátost, která posvěcuje svobodného katolického muže a svobodnou katolickou ženu ke společnému manželskému životu. Manželé mají přispívati k tomu, aby se děti rodily v řádném, platném sv. manželství a mohly býti řádně vychovávány.

Avšak, aby mohlo dítě přijíti na svět, k tomu nestačí jen sami manželé. K tomu je třeba, aby Bůh pokaždé stvořil novou lidskou duši. Jak je to něco svatého! Zde spolupracují rodiče s Bohem při jeho tvůrčím díle. Poněvadž je to něco tak svatého, mají jen ti právo přiváděti děti na svět, kteří jsou k tomu

od Boha posvěcení platným sv. manželstvím. Kdyby tedy některá katolická dívka nebyla v platném, církvi katolickou posvěceném manželství a stala se dobrovolně matkou a měla s některým mužem dítě anebo žila s některým jako s manželem, třeba s ním dítě neměla, dopustila by se před Bohem těžkého hříchu. Proč? Protože nebyla od Boha posvěcena pro život manželský a pro mateřství. Byl by to podobný hřích jako u toho, kdo ještě není na kněze vysvěcen, avšak za kněze by se vydával a odvážil by se vykonávati kněžský úřad, jako na příkl. sloužiti mši svatou.

Aby lidé vstupovali do stavu manželského, proto Bůh vložil do srdce dospělé dívky a mladého muže vzájemnou náklonnost, vzájemný cit lásky. Rozumná dívka dobře ví, že láska mezi mladými lidmi není pouhou hračkou na ukrácení dlouhé chvíle anebo pro zábavu, ale je to posvátná cesta, na kterou mohou vkročit ti, kteří chtějí vstoupit do svatyně manželství. Proto si s láskou nezahrává a nezačíná chodit se žádným mladíkem, dokud nemůže myslit na brzký vstup do manželství. Teprve tehdy má právo chodit s mladým mužem a navázat s ním známost, když je to s dobrým úmyslem, t. j. proto, aby se přesvědčila, zdali se k sobě hodí k nerozlučnému svazku manželskému. Kromě toho musí býti známost vždy čistá, t. j. bez hříchů. Říká se, že kolik hříchů je ve známosti, tolik neštěstí a křížů bývá v manželství. Aby známost zůstala čistá, má býti veřejná; to znamená, že mají o tom vědět rodiče a nemají se spolu scházet na místech zcela osamě-

lých anebo za tmy, nebo v bytě bez přítomnosti někoho z rodičů nebo ještě některého jiného člena rodiny.

Uvědomělá dívka dovede se ovládat v těchto věcech, poněvadž dobře ví, co je láska, jak se vyvíjí a k čemu směřuje. Láska se jinak vyvíjí u dívky a jinak u mladého muže. U čisté, nezkažené dívky a u čistého, jemného hochy ukazuje se láska z počátku jako cit čistě duševní. Taková dívka touží mít někoho ráda a býti od něho milována. Když hoch a dívka začnou spolu chodit, zda se jim, jako by to bylo pouhé přátelství, ale nejkrásnější, jaké může být. Když jiní se na to dívají jako na lásku, pak se na ně zlobí a tvrdí, že je to jen kamarádství a nic více! Zkušenost nás však poučuje o tom, že mezi mladými lidmi různého pohlaví netrvá dlouho poměr jen přátelský. Tento poměr s počátku jen „přátelský“ velmi brzy přechází v první stupeň lásky, v lásku duševní.

Když se spolu scházejí dále, pak přechází láska duševní dřív nebo později v druhý stupeň lásky, v lásku smyslovou neboli erotickou. To znamená, že dva lidé, kteří se mají rádi, touží také po zevnějších projevech lásky, touží po tom, co lahodí smyslům, na příklad zraku, sluchu a touží i po políbení. Na slušné políbení mají však právo tehdy, když je jejich láska opravdu čistá a tak vážná, že může vésti k zasnoubení a k manželství, jinak by to bylo hříšné.

Třetí a poslední stupeň lásky je láska tělesná neboli sexuální, která touží po spojení tělesném. Na

to však mají právo teprve ti, které k tomu Bůh posvětil platným svatým manželstvím, aby děti byly přiváděny na svět jen v řádném manželství a mohly býti také řádně vychovávány.

Čistá, nezkažená dívka ve známosti a zasnoubení nikdy netouží po této lásce tělesné, dokud nejsou k tomu posvěceni platným svatým manželstvím. Uvědomělá dívka dobře ví, že láska duševní a smyslová (erotická) u mladého muže přechází dosti často a rychle v lásku tělesnou a že proto je pro dívku dlouhá známost krajně nebezpečnou, zvláště kdyby se spolu scházeli o samotě, bez svědků. Proto ve svém styku s muži je zdrželivou, opatrnou, nenavazuje lehkomylně známost a za žádnou cenu nenaváže známost ve věku, kdy ještě nemůže myslit na manželství. Rovněž nikdy nenaváže známost s takovým člověkem, s kterým nemůže uzavříti platný sňatek manželský.

Uvědomělá dívka je vždy velmi opatrnou, když navázala již vážnou známost. Nedává mladému muži ve známosti lehkomylně příležitost k různým nežnostem, a k projevům smyslové lásky, jako na př. k políbení, netulí se k němu, třebaš je k tomu i velice puzeu, poněvadž dobře ví, že mladý muž by to jinak prožíval než ona. Ví, že by ho tím přivedla do velkého pokušení k lásce tělesné, a tím by i sebe uvedla do velkého nebezpečí. Proto ani v zasnoubení nemá býti mnoho takových zevnějších projevů smyslové lásky, a pokud jsou, mají býti slušné a umírněné. Mladý muž obyčejně ani neví, že dívka takové zevnější projevy lásky prožívá více duševně a smys-

lově a nikoliv tak tělesně jako on. Myslí si, že ona to prožívá stejně jako on, že touží po tom, jak on a tak by snadno došlo k nejhoršímu. Čí vinou?! Muž, jinak statečný a silný je právě v této věci velmi slabý. Uvědomělá dívka má proto mateřský soucit s touto jeho slabostí a svým oděvem a chováním ho neuvádí do pokušení. Tak může nejlépe uplatnit svou lásku, která právě u ní se jeví nejkrásněji v podobě citu mateřského, to jest v ochotě o jiné mateřsky pečovat. V tomto ohledu čeká ušlechtilou dívku velký úkol.

Bohužel v těchto závažných věcech velmi mnohé dívky se dopouštějí mnoha osudných chyb. Chybují nikoliv proto, že by byly špatné, nýprž proto, že jsou neuvědomělé. Většina z nich chybuje proto, že jim to nikdo řádně nevysvětlil, v těchto nejchoulostivějších záležitostech svého mládí i budoucnosti byly ponechány samy sobě. Buď takovým dobrou starší sestrou, a řekni jim co potřebují vědět, aby se zavčas vyhnuly velkému nebezpečí a neštěstí, které by jim mohlo zkazit celý život.

5. Zasnoubení a svatba.

Známost nemá být ani příliš dlouhá ani příliš krátká. Jakmile poznali, že se k sobě nehodí k šťastnému manželskému životu, mají se rozejít. Bylo by nerozumné a nesprávné v takovém případě ve známosti pokračovat. Když se však přesvědčí, že se k sobě opravdu hodí a mají všechny podmínky k šťastnému životu manželskému, pak se zasnoubí. To znamená: dají si vážný slib, že spolu uzavrou

sňatek manželský. Tento slib má býti před svědky. Po zasnoubení má býti co nejdříve svatba a sice podle předpisu církevního před farářem a dvěma svědky. Před tím jsou tři ohlášky, snoubenci dostanou ještě od p. faráře poučení o stavu manželském a před svatbou jdou k sv. zpovědi a k sv. přijímání. O platném sv. manželství platí slova Ježíše Krista: „Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!“ (Mat. 19, 6).

Pro katolického křesťana je i před Bohem platné jen takové manželství, které bylo uzavřeno podle předpisů katolické církve. Kdyby některá katolička žila v manželství takovém, které je před Bohem neplatné (na př. uzavřené jen před úřadem světským, před duchovním nekatolickým), nemohla by tak dlouho dostati ve sv. zpovědi rozhřešení, dokud by nedala své manželství i před Bohem a církví do pořádku, poněvadž taková žije svévolně v těžkém hříchu. Pamatuj, že nic na světě ani žádné manželství nemá takovou cenu, abys pro ně vydávala v nebezpečí věčnou spásu své duše!

Zatím máš ještě dosti mnoho času na známost a manželství, poněvadž rozumná dívka se před dvacátým rokem svého věku, pokud možno nevžívá, neboť není ještě zcela zralá pro velké úkoly v manželství. Je však třeba, aby i o tom byla zavčas poučena, aby se nedostala do nějakého neštěstí. Až jednou začneš se známostí, buď také v této věci upřímnou ke svým rodičům, zvláště k mamince a ke knězi ve sv. zpovědi a všechno jim pověz, v čem bys snad měla ještě nejistotu anebo v čem bys potřebovala poučení.

6. Stav řeholní.

Někdyt i napadne otázka: „Co je lepší, vdát se nebo se nevdát a raději si zvolit život řeholní jako milosrdná sestra u nemocných, u sirotků, býti duchovní matkou opuštěných, věnovat se výchově mládeže anebo odejet až za moře jako pomocnice misionářů?“ To bude pro tebe lepší, k čemu tě určil Bůh. Většinu určil Bůh pro život manželský. Jsi-li ty mezi námi, pak nejšťastnější můžeš býti jedině v manželství. Některou však volá Pán Bůh k životu řeholnímu. Jsi-li ty mezi těmito málo vyvolenými, pak nejšťastnější můžeš býti jen v životě řeholním. Žena, která žije v manželství, má srdce rozdělené. Polovinu svého srdce dává Bohu a polovinu dává svému muži a dětem. Dívka, která žije v klášteře, dává celé srdce jen Bohu a z lásky k Bohu těm, kteří jsou svěření její péči. V tom je velikost, krása a záslužnost její oběti.

Pán Ježíš řekl: „Chceš-li dokonalý býti, jdi, prodej co máš a dej chudým, a budeš míti poklad v nebi a přijď a následuj mne... A každý, kdo pro jméno mé opustí dům nebo bratry nebo sestry nebo otce nebo matku nebo manželku nebo dítě nebo pole, stokrát více dostane a život věčný zdědí.“ (Mat. 19, 21—29). Tato slova platí i tobě!

Řeholnice jsou duchovními matkami, poněvadž se obětují opravdu mateřsky pro velkou rodinu lidské společnosti, neboť svými modlitbami odvracejí tresty Boží, svolávají Boží požehnání a svou službou potřebným trpícím bližním konají velké záchranné dílo. Pravá řeholnice má opravdu velké, mateřsky

milující srdce... Poznáš-li v tom své povolání, porad' se ještě nejprve se svým zpovědníkem a potom si vyžádej bližší pokyny v klášteře, o který se zajímáš.

7. Stav svobodný ve světě.

Jsou dívky, které si nezvolí ani stav manželský, ani stav řeholní, ale zůstávají jako svobodné ve světě. Které by si to tak chtěly zařídit, aby se vynuly povinnostem mateřským v rodině anebo povinnostem řeholním a chtějí hovět jen svým osobním libůstkám, takové by ovšem jednaly zcela nesprávně! Jsou ovšem případy, že některá chce zůstat jako svobodná ve světě jen proto, aby se mohla tím více obětovat buď pro staré rodiče anebo pro jiné v rodině anebo pro výchovu mládeže, pro ubohé opuštěné a nemocné a podobně, jako charitní nebo sociální sestra. Taková ovšem jedná správně a nestane se rozmrzelou, poněvadž se opravdu mateřsky ušlechtilé obětuje pro jiné a v tom nalézá své plné uspokojení. Rovněž má k tomu závažný důvod, aby nevstoupila do stavu manželského ani do kláštera ta, která je nemocná.

Ať máš jakýkoliv plán do svého dalšího života, hled' si zvolit určité povolání, abys byla soběstačnou a pro každý případ ses mohla uživit. Dá ti to potřebné sebevědomí a ušlechtilou hrdost, neboť nikdo ti potom nemůže vytknout, že ničím nejsi a že jsi odkázána jen na vdávky jako na jedinou možnost zaopatření. I když se potom vdáš, máš pak mnohem pevnější a důstojnější postoj, než kdybys byla zá-

vislá jen na výdělku mužově. Kdyby se potom snad něco stalo a manželství se rozbilo, pak taková žena není odkázána jen na soudně přiřknutý hubený vyživovací příspěvek. V takovém neštěstí je pro ni velkou oporou vědomí, že dovede sebe i své děti slušně uživit.

Je dosti povolání, jichž znalostí může býti s výhodou použito při vedení domácnosti, zvláště: kučarství, hospodyňství, švadlenství, učitelství domácích nauk, učitelství na rodinných a hospodyňských školách, ošetřovatelství, vychovatelství, povolání sester charitních, sociálních a j. Když má některá povolání takové, že jí téměř nic nedává k přípravě na manželství a k vedení domácnosti, pak prozíravá dívka to doplňuje tak, že všemožným způsobem pomáhá doma: při vaření, praní, úklidu, v ostatních domácích pracech, v péči o mladší sourozence, i o ty nejmenší.

9. Cti otce svého i matku svou!

1. Měj porozumění pro starosti svých rodičů!

Dorůstající hoch onemocněl na zápal plic. Maminka ho opatrovala dnem i nocí. Pokud měl vysoké horečky, dávala mu obklady. Když se při tom nad ním skláněla, všiml si, kterak se ukazují na její hlavě už i šedivé vlasy a kterak se ukazují vrásky na jejím obličeji. . . . A maminka ještě nebyla stará. Tu mu napadlo: „I ty jsi příčinou těch předčasně bílých vlasů a těch předčasných vrásek. Kolikrát jsi maminku zarmucoval, nejednou i těžce!“ Tu se

v duchu modlil: „Dej mi, Bože, opět zdraví, všechno chci mamince vynahradiť, všechno, dokud je čas...“

Podívej se trochu lépe na ustaranou tvář svého tatínka, své maminky, na jejich upracované ruce, na jejich někdy tak starostlivý pohled. Pamatuj: to všechno pro tebe! Nespočteš všechny ty starosti, námahy a oběti, které rodiče dosud přinesli pro tebe. Nespočteš krůpěje otcova potu, který se řinul, když se namáhal a pracoval pro tebe, aby vydělal na pokrm a oděv. Ani nevíš, kolikrát maminka k vůli tobě v noci vstávala, maličkou konejšila, zpívala, aby tě uspala a zároveň svůj spánek zaháněla, když tebe nemocnou opatrovala. A to ještě není všechno.

Teď, když dorůstáš, bude se ti někdy zdát, že tě rodiče příliš omezují ve tvé svobodě, že tě příliš hlídají, že ti nedopřávají volnosti, že ti zkrátka nerozumějí. Tyto pocity se ozývají v každé dospívající dívce, poněvadž v době, kdy dorůstá, má se již připravovat na samostatnost v životě. Těžko snášíš v tomto věku zasahování rodičů, poněvadž se ti zdá, že s tebou zacházejí jako s malým dítětem a zatím ty jsi již vyrostla z dětských střevíčků.

Nezapomínej při tom však na to, že i oni prožili své mládí, jsou mnohem zkušenější než ty, vědí, čeho nejvíce potřebuješ a před čím tě mají chránit, abys bez škody prožila nebezpečnou dobu svého dospívání. Teď právě potřebuješ rodičů nejvíce! O mnoho je proto ochuzena ona dívka, která právě v těchto svých nebezpečných letech nemá opory ve své mamince.

Kdybys prošla celý svět, nikde nenajdeš toho, kdo

by to s tebou lépe smýšlel, než otec a matka. „Není přítelíčka nad tatíčka. Na slunci teplo, u matky blaho.“ Miluj své rodiče i když se s tebou vadí, jejich zlaté srdce nikdo nenahradí! Proto i když někdy pocítíš nechuť proti tomu, že příliš zasahují do tvého života, musíš se přemoci a zachovat k nim stůj co stůj vždy patřičnou úctu, lásku a poslušnost. Až budeš plnoletá a pryč s domova, pak ovšem již nejsi vázána poslušností, ale povinnost úcty a lásky trvá až do smrti.

Dokud jsi byla malá, oni se s tebou často pomazlili, pohráli. Teď, když dorůstáš, ukazuj zase ty, že máš porozumění pro jejich starosti. Nejednou přijde tatínek ze zaměstnání celý unavený. Pěkně s úsměvem ho přivítej a hned ochotně posluž tím, co potřebuje. Otec je hlavou, matka srdcem rodiny. Je potřebí hlavy i srdce. Matka jako srdce rodiny nejvíce prožívá všechno, co hýbe rodinou; nejen radosti, ale zvláště starosti, utrpení a všechny svízele, které doléhají na některého člena rodiny. A je toho někdy tolik! Opravdu mnoho se od ní žádá! Vždyť i ona je jenom člověkem a má také nervy. Pamatuj, že máš maminku jen jedenkrát! Až to mateřské srdce jednou přestane tlouci, až bude tvoje maminka uložena tam na svatém poli pod křížem a květinami, teprve tehdy plně pochopíš a poznáš, koho jsi ztratila: tvoji maminku ti již nikdo nenahradí! Buď jí proto vždy zářivým paprskem radosti a vždy ochotnou k pomoci. Podobně si počínej i ke svým sourozencům. Je to úplně zvrácený pořádek, když někdo dovede býti k cizím lidem jako vycházející sluníčko

a doma k rodičům a ke svým sourozencům bývá jako černé mračno.

Mluv s rodiči o tom co je zajímavá, dělej jim ve všem jen radost a přičiň se o to, aby i od jiných lidí slyšeli o tobě jen chválu, neboť je to velmi potěší. Udělej, co jim vidíš na očích, ber jim práci z rukou. Bez jejich vědomí nic nepodnikej, ve všem se jich taž o radu, svěř se jim se svými pochybnostmi a neztajuj před nimi svých známostí. Když tě kárají, neodmlouvej, ale polepši se. Nepožaduj od nich věci obtížné anebo dokonce pro ně nemožné. K jmeninám, k svátkům a k novému roku jim vždy blahopřej. Udělej jim radost také nějakým dárkem, neboť tím se posílí tvoje láska k nim a jejich k tobě.

2. Nemoc, stáří a smrt rodičů.

Zvláštní péči věnuj rodičům, když toho nejvíce potřebují: v nemoci a ve stáří. Když onemocní, postarej se zavčas o lékaře a podle potřeby také zavčas zavolej kněze, aby je zaopatřil svátostmi. Nenechávej je hynout bez kněze jako zvíře. Pokud možno co nejčastěji buď v případě nemoci u jejich postele, abys jim mohla posloužit každou chvíli, když budou něco potřebovat. Jak je to smutné, když maminka leží doma vážně nemocná, dceři je to ošetřování už trochu nudné, zdlouhavé a jde se pobavit do kina. Zatím co její oči se pasou na plátně na obrázcích zamilovaného románu, maminka doma opuštěně umírá. . . .

Je nepochopitelné, jak může někdo býti necitelným k nářkům, strádání a bídě rodičů. O takových na-

psal básník Neruda: „Kdo, když matka pláče, ve-
sele si zpívá, — kdo, když matka volá, chladně jen
se dívá, — kdo se zříká vlastní staré matky svojí,
— toho se i samo slunce dotknout bojí.“ Když bu-
deš už zaměstnaná, dej celý první plat svým rodi-
čům. Nebude toho sice mnoho, ale bude to důkaz
tvé lásky a vděčnosti. A potom také dále co nej-
více přispívej na vedení domácnosti. Když Bůh do-
přeje tvým rodičům stáří, zpříjemňuj a ulehčuj dny
jejich života jak můžeš. Je to velmi smutné, když
rodiče ve svém stáří s pláčem naříkají na nevděk
svých dětí, ačkoliv pro ně pracovali a se starali
celý svůj život! Pamatuj, že rodiče, ať jsou zdraví
nebo nemocní, živí nebo mrtví, dobří nebo nehodní,
zasluhují vždy tvé pomoci a modlitby. Nezapomínej
nikdy na tuto svou svatou povinnost!

Zapros je o požehnání, a za vše vroucně poděkuj,
když odcházíš z domova a vstupuješ do stavu man-
želského nebo řeholního. Písmo svaté praví: „Po-
žehnání otcovo utvrzuje domy synů, ale kletba mat-
čina z kořene vyvrací základy.“ (Sir. 3, 11). A naše
přísloví k tomu dodává: „Požehnání rodičů ve vodě
neutone a v ohni neshoří.“

Když ti zemře maminka nebo tatínek, vystroj jim
slušný pohřeb a dej za ně sloužit mše svaté. Pa-
matuj na ně se mší svatou zvláště ve výroční den
jejich úmrtí. Také přístup k sv. zpovědi a k sv.
přijímání a obětuj to za ně. I jejich hrob udržuj
pěkně ozdobený. Je to zevnější důkaz tvé vděčnosti
a lásky. Je to smutný obraz, když děti ještě žijí a
nechávací zarůstati hrob otce nebo matky trávou...

Cti otce svého i matku svou, abys dlouho žil a dobře ti bylo na zemi!

Pamatuj!

Píši ti tyto řádky v prvním výročí památného roku 1945, kdy naše drahá vlast opět byla osvobozena a z hlubokého ponížení pozdvižena. Stalo se to v nejkrásnějším měsíci celého roku, v měsíci květu. Květy jsou slibnou nadějí požehnaného ovoce. O to pracujeme a za to se modlíme, aby památný květen v roce 1945 byl slibnou nadějí krásné budoucnosti našeho drahého národa a církve. Aby se to stalo skutkem, bude nejvíce záležet na tobě, na každé z vás, neboť jste květem národa i církve, ve vás roste budoucnost. Květ tvého mládí nesmí býti rozhlodán červem špatnosti, musí se rozvíjet zdravě a krásně, pro tvé štěstí životní i věčné, pro velkou budoucnost našeho milovaného národa a církve v naší domovině. Vy jednou převezmete správu všech veřejných záležitostí u nás, ve vašich rukou je naše budoucnost. Na každé z vás záleží opravdu mnoho!

Ukázal jsem ti cestu tvého štěstí životního i věčného. Nestačí však správnou cestu jen znát, také musíš touto cestou jít! K tomu ovšem potřebuješ mnoho síly, neboť následkem hříchu dědičného „srdce lidské se kloní od mladosti k zlému.“ (Mojš. 8, 21). Tuto potřebnou sílu ti nedá žádný člověk, ani tatínek ani maminka, ani nejlepší kamarádka, nýbrž jen všemohoucí a dobrotivý Bůh!

Proto ať přijdeš kamkoliv, v kterémkoliv stavu a povolání, vždy si zachovej své největší bohatství, svou největší sílu: milost posvěcující, katolickou víru a mravní čistotu! Aby sis tyto největší poklady vždy zachovávala, pevně si umiň: 1. Ani jeden den bez modlitby! 2. Ani jednu neděli bez mše svaté! 3. Ani jeden měsíc bez svatého přijímání! 4. Denně dobrý skutek a sebezapření! 5. Varovat se vždy toho, co je duši a tělu nebezpečné!

Denně se pomodli ráno i večer vroucně Zdrávas, aby ti Panna Maria pomáhala vždy zachovat milost posvěcující, katolickou víru a neporušenou mravní čistotu. K tomu přidávej pokud možno aspoň desátek sv. růžence. Během dne častěji si v duchu říkej střelné modlitby, na př. „Maria, Pomocnice křesťanů, oroduj za nás.“ „Neposkvrněné Srdce Panny Marie, Tobě zasvěcuji srdce svoje.“ „Pane Ježíši, jen Tobě patří moje mláď.“ „Nejsvětější Srdce Ježíšovo, miluji Tě.“ „Nejsvětější Srdce Ježíšovo, přijď království Tvé.“ „Nejsvětější Srdce Ježíšovo, ochraňuj naše rodiny.“ „Pane Ježíši, Ty jsi můj a já jsem Tvá.“ „Hříchů, nedotýkej se mne, jsem Boží!“ „Blahoslavená Anežko Česká, vzore zbožnosti, čistoty a lásky k bližnímu, oroduj za nás.“ „Svatý Václave, oroduj za nás!“ „Svatý don Bosko, oroduj za nás!“.

Každé ráno pamatuj vždy na dobrý úmysl a každý večer vzpomeň také na svou smrt a zpytuj své

svědomí; vzpomeň co dobrého jsi vykonala, co sis z lásky k Pánu Ježíši odepřela a v čem jsi pochybila. Potom vzbud' dokonalou lítost nad svými hříchy a pevně si umiň, v čem se chceš na druhý den nejvíce polepšit. K tomu přidej ještě prosbu: „Svatý Josefe, vypros mi šťastnou hodinku smrti.“ — Vždy s čistou duší, s radostnou tváří a s dobrým srdcem!

OBSAH

Drahá dívko!	1
1. Jen se bavit a líbit?	1
2. Dostáváš se do rozkvětu mládí, máš být uejkrásnějším květem církve a národa!	2
3. Na jezeře Genesaretském	3
4. V rozbouřených vlnách dospívání	3
5. Zachovej si vždy milost posvěcující! 1. Největší dar Boží. 2. Rosteš v milosti posvěcující?	5
6. Zachovej si vždy katolickou víru! 1. Ježíš Kristus založil církev toliko jednu! — 2. Podle víry katolické vždy žij, v ní se vzdělávej a jiné k ní přiváděj!	8
7. Zachovej si vždy mravní čistotu! 1. Jsi živý chrám Boží. 2. „Nesesmilniš!“ — 3. Jen čisté mládí je krásné a šťastné. — 4. Tvůj drahocenný diamant	11
8. Čím budeš? — 1. Již nejsi dítětem. — 2. Dobře si to rozmysli. — 3. Stav manželský. — 4. Láska a známost. — 5. Zasnoubení a svatba. — 6. Stav řeholní. — 7. Stav svobodný ve světě	17
9. Cti otce svého i matku svou! — 1. Měj porozumění pro starosti svých rodičů! — 2. Nemoc, stáří a smrt rodičů	28
Pamatuj!	33

Poznámka: Do této brožurky jsem vložil nejdůležitější věci z knížky, kterou jsem napsal pro dospělé dívky po opuštění školy: „Mladá dívka se dívá do života.“

Nihil obstat. Censor ex officio: Dr. Josephus Hlouch. Nr. 3517.

Imprimatur.

Olomucii, die 27. Aprilis 1945.

Dr. Udalricus Karlík,
vicarius generalis.

S církevním schválením.

Dr. Fr. Tomášek: Ze školy do života.

Nákladem Matice Cyrilometodějské v Olomouci.

Tiskla „Snaha“ v Hranicích.

Foto Frait v Olomouci.

Náklad 5.000 kusů.

Cena Kčs 3.—.

1946.